

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNI W NARODOWYM CENTRUM BADAŃ JĄDROWYCH

udostępniane na stronie internetowej: <https://www.ncbj.gov.pl/dzial-edukacji-i-szkolen>

I. Wstęp

1. Niniejsze Standardy ochrony małoletnich, zwane dalej „Standardami”, zostają wprowadzone przez Narodowe Centrum Badań Jądrowych, zwane dalej „NCBJ”, na podstawie przepisów art. 22b oraz art. 22c ustawy z dnia 13.05.2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 28.07.2023 r. o zmianie ustawy - Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw.
2. Zgodnie ze Statutem NCBJ, NCBJ prowadzi m.in. działalność szkoleniową, edukacyjną i popularyzatorską wg PKD [85.59.B]: pozostałe pozaszkolne formy edukacji gdzie indziej niesklasyfikowane. Działalność ta skierowana jest m.in. do małoletnich. Pracownicy NCBJ dopuszczeni do pracy z małoletnimi, na potrzeby Standardów nazywani są „personelem NCBJ”.
3. Podczas prowadzenia przez NCBJ działań skierowanych do małoletnich, małoletni pozostają pod opieką nauczycieli i opiekunów wycieczek ze szkoły, do której małoletni uczęszczają (dalej: „Szkoła”), lub opiekunów prawnych, w zależności od rodzaju prowadzonych zajęć. Personel NCBJ nie sprawuje opieki nad małoletnimi i nie ponosi za nich odpowiedzialności.
4. Standardy określają:
 - a. zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem NCBJ, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich;
 - b. zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego;
 - c. procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego;
 - d. zasady przeglądu i aktualizacji Standardów;
 - e. zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu NCBJ do stosowania Standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności;
 - f. zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim Standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania;
 - g. osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia;
 - h. sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego;
 - i. wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone;
 - j. zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet oraz procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie;
 - k. zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.
5. Dzieci niepełnosprawne oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi powinny być traktowane ze szczególną troską, z uwzględnieniem ich szczególnej sytuacji, specyfiki ich niepełnosprawności lub specjalnych potrzeb edukacyjnych, w tym w razie potrzeby z większą wyrozumiałością i cierpliwością.

II. Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem NCBJ, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec małoletnich

1. Personel NCBJ zobowiązany jest do dbania o właściwy charakter relacji nawiązanej z małoletnimi, w tym do przestrzegania poniższych zasad:
 - a. działania dla dobra małoletnich, traktowania ich z szacunkiem i cierpliwością, uwzględniania ich godności i potrzeb, doceniania i szanowania wkładu małoletnich w podejmowane działania;
 - b. powstrzymania się od jakichkolwiek zachowań niedozwolonych wobec małoletnich;
 - c. każdorazowego rozważenia czy reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i sprawiedliwe wobec innych małoletnich;
 - d. zachowywania się w sposób przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji zachowania;
 - e. wysłuchania małoletniego, który czuje się niekomfortowo w jakiegokolwiek sytuacji, oraz odpowiedniej reakcji lub pomocy małoletniemu;
 - f. poszanowania prawa małoletniego do prywatności;
 - g. w przypadku konieczności odstąpienia od zasady poufności dla dobra dziecka - niezwłocznego wyjaśnienia małoletniemu przyczyn takiego działania;
 - h. w przypadku konieczności porozmawiania z małoletnim na osobności - zostawienia uchylonych drzwi do pomieszczenia i zadbania, aby być w zasięgu wzroku innych, bądź zapewnienia obecności innego członka personelu NCBJ podczas takiej rozmowy;
 - i. równego traktowania małoletnich;
 - j. przestrzegania zasady bezpiecznego kontaktu fizycznego z małoletnim, w tym ograniczania tego kontaktu do niezbędnego minimum;
 - k. przestrzegania obowiązujących przepisów prawa chroniących małoletnich i niniejszych Standardów.
2. Kontakt fizyczny personelu NCBJ z małoletnimi powinien zostać ograniczony do minimum, w szczególności do sytuacji, gdy taki kontakt jest niezbędny ze względu na bezpieczeństwo osób lub mienia.
3. Do zachowań niedozwolonych wobec małoletnich należą w szczególności:
 - a. stosowanie wobec małoletnich przemocy w jakiegokolwiek formie;
 - b. podnoszenie na małoletniego głosu (krzyk) - w sytuacji innej, niż gdy jest to niezbędne ze względu na bezpieczeństwo osób lub mienia;
 - c. kontakt fizyczny z małoletnim w innej sytuacji, niż opisana w ust. 2;
 - d. zachowywanie się w obecności małoletnich w sposób niestosowny, w tym używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec małoletniego, relacji władzy lub przewagi fizycznej;
 - e. faworyzowanie niektórych małoletnich;
 - f. nawiązywanie przez personel NCBJ kontaktów z małoletnimi poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych;
 - g. przyjmowanie przez personel NCBJ pieniędzy lub prezentów od małoletniego lub rodziców i opiekunów małoletniego;
 - h. nawiązywanie z małoletnim jakiegokolwiek relacji romantycznych lub seksualnych lub składanie mu propozycji o takim charakterze;
 - i. proponowanie małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych lub nielegalnych substancji, jak również używanie ich w obecności małoletnich.

III. Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

1. Personel NCBJ zobowiązany jest do rozpoznawania i reagowania na czynniki ryzyka oraz symptomy krzywdzenia małoletnich.
2. W sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego, personel NCBJ zobowiązany jest do niezwłocznego zawiadomienia o tym kierownika komórki organizacyjnej, w której jest zatrudniony pracownik NCBJ podejrzany o takie zachowania oraz Szkoły lub opiekuna prawnego. W przypadku, gdy podejrzanym jest kierownik komórki organizacyjnej NCBJ, zawiadamia się Dyrektora NCBJ.
3. W przypadku, gdy podejrzanym o krzywdzenie jest członek personelu NCBJ, jego przełożony niezwłocznie odsuwa go od czynności obejmujących kontakt z małoletnimi i przeprowadza z nim rozmowę, mającą na celu ustalenie zasadności podejrzenia oraz poinformowanie o planowanych dalszych krokach,
4. W przypadku stwierdzenia uszkodzeń ciała małoletniego w związku z podejrzeniem krzywdzenia bądź zagrożenia zdrowia lub życia małoletniego w związku z podejrzeniem krzywdzenia, a także w każdym innym przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego (w tym znęcania się fizycznego lub psychicznego), personel NCBJ niezwłocznie zgłasza podejrzenie krzywdzenia do odpowiedniej placówki, w tym składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego (do prokuratury lub policji) bądź zawiadomienie do sądu opiekuńczego, zgodnie z Rozdziałem IV. Standardów.

IV. Procedura i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, zawiadamianie sądu opiekuńczego

1. Za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego i zawiadamianie sądu opiekuńczego odpowiedzialny jest personel NCBJ.
2. W każdym przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, personel NCBJ niezwłocznie:
 - a. informuje Szkołę lub opiekuna prawnego o istnieniu podstaw do złożenia zawiadomienia o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego bądź zawiadomienia sądu opiekuńczego;
 - b. zgłasza podejrzenie krzywdzenia do odpowiedniej placówki, w tym składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego (do prokuratury lub policji) bądź zawiadomienie do sądu opiekuńczego.
3. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w pkt 2 lit. b niniejszego Rozdziału.

V. Zasady przeglądu i aktualizacji Standardów

1. NCBJ, przez wyznaczone w tym celu osoby, dokonuje co dwa lata przeglądu i oceny niniejszych Standardów w celu zapewnienia ich dostosowania do aktualnych potrzeb oraz zgodności z obowiązującymi przepisami.
2. Ocena, o której mowa w pkt 1, może być przeprowadzona m.in. z wykorzystaniem ankiet bądź w inny sposób.
3. Wnioski z przeprowadzonej oceny, o której mowa w pkt 1, podlegają pisemnemu udokumentowaniu.

VI. Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie personelu NCBJ do stosowania Standardów, zasady przygotowania tego personelu do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności

1. Za przygotowanie personelu NCBJ do stosowania Standardów odpowiedzialny jest Dział Edukacji i Szkoleń NCBJ.
2. NCBJ może wyznaczyć inne osoby w celu przygotowania personelu NCBJ do stosowania Standardów.
3. Przygotowania personelu NCBJ do stosowania Standardów obejmuje w szczególności zapoznanie personelu NCBJ z treścią Standardów i udzielenie im w razie potrzeby niezbędnych wyjaśnień, dotyczących poszczególnych postanowień Standardów.
4. Zapoznanie personelu NCBJ z treścią Standardów podlega udokumentowaniu poprzez złożenie przez członków personelu NCBJ oświadczenia o zapoznaniu się z treścią Standardów w formie co najmniej dokumentowej (np. skan podpisanego oświadczenia przesłany za pośrednictwem korespondencji mailowej).

VII. Zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz małoletnim Standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

Standardy oraz zmiany do Standardów udostępnia się do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania poprzez:

- a. udostępnienie na stronie internetowej <https://www.ncbj.gov.pl/dzial-edukacji-i-szkolen>;
- b. wywieszenie w widocznym miejscu w Dziale Edukacji i Szkoleń NCBJ.

VIII. Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia

1. Za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia odpowiedzialny jest Kierownik Działu Edukacji i Szkoleń NCBJ.
2. NCBJ ma prawo wyznaczyć dodatkowe osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających małoletniemu i udzielenie mu wsparcia.

IX. Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego

1. NCBJ zobowiązany jest dokumentować i przechowywać ujawnione lub zgłoszone incydenty lub zdarzenia zagrażające dobru małoletniego, w szczególności w postaci notatek służbowych.
2. Przekazywania konkretnych zgłoszeń i incydentów, może odbywać się elektronicznie przy wykorzystywaniu dedykowanego do tego celu adresu mailowego: ochrona.maloletnich@ncbj.gov.pl, przy czym rekomendowane jest przekazanie informacji i plików w formie zahasłowanej dla zachowania poufności, wraz z hasłem przesłanym oddzielnym kanałem komunikowania się.
3. NCBJ i członkowie personelu NCBJ, którzy w związku lub przy okazji wykonywania obowiązków uzyskali informacje o ujawnionych lub zgłoszonych incydentach lub zdarzeniach zagrażających dobru małoletniego, są zobowiązani do zachowania tych informacji w tajemnicy - wyłączając przekazanie informacji uprawnionym instytucjom w ramach działań, o których mowa w Rozdziałach III. i IV. Standardów.
4. NCBJ zobowiązane jest przechowywać kopie zawiadomień złożonych do odpowiedniej instytucji, w tym zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego i zawiadomień do sądu opiekuńczego.

X. Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone

1. Małoletni w NCBJ powinni nawiązywać i zachowywać bezpieczne relacje, w tym powinni zachować zasady bezpieczeństwa i traktować pozostałych małoletnich oraz personel NCBJ z szacunkiem.
2. Do niedozwolonych zachowań małoletnich należą w szczególności:
 - a. stosowanie wobec innych małoletnich przemocy w jakiegokolwiek formie;
 - b. zawstydzanie, upokarzanie, lekceważenie i obrażanie innych małoletnich;
 - c. naruszenie prawa innych małoletnich do prywatności;
 - d. niestosowne zachowywanie się wobec innych małoletnich, w tym używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej;
 - e. zastraszanie, przymuszanie i grożenie innym małoletnim.
3. Niedozwolone zachowania małoletnich zauważone przez personel NCBJ będą od razu zgłaszane, w zależności od sytuacji, opiekunom wycieczek ze Szkoły lub rodzicom/opiekunom małoletniego.

XI. Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci Internet oraz procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci Internet oraz utrwalonymi w innej formie

1. Podczas zajęć prowadzonych przez personel NCBJ osobiste urządzenia elektroniczne małoletnich powinny być wyłączone lub wyciszone.
2. Korzystanie przez małoletnich z Internetu za pośrednictwem osobistych urządzeń elektronicznych małoletnich odbywa się na ryzyko rodzica/opiekuna małoletniego, który udostępnił małoletniemu urządzenie z dostępem do Internetu.
3. Na potrzeby prowadzonych na terenie NCBJ zajęć, małoletni mogą korzystać z Internetu pod nadzorem personelu NCBJ na urządzeniach NCBJ.

XII. Zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia

1. Po ujawnieniu krzywdzenia małoletniego NCBJ, za pośrednictwem personelu NCBJ, kieruje sprawę do Szkoły lub opiekuna prawnego celem ustalenia planu wsparcia małoletniego dotkniętego krzywdzeniem.
2. Działania opisane w niniejszym Rozdziale są niezależne od działań określonych w Rozdziałach III. i IV Standardów.

XIII. Postanowienia końcowe

1. Zasady przetwarzania przez NCBJ danych osobowych małoletnich (w tym ich wizerunku) określone są w obowiązujących przepisach (w tym w ogólnym rozporządzeniu o ochronie danych – RODO), a także na stronie <https://www.ncbj.gov.pl/jak-zorganizowac-wycieczke-do-ncbj>.
2. Obecna wersja obowiązuje od dnia 1 marca 2026 r.